

HRVATSKA
REVIZORSKA
KOMORA

Stručno savjetovanje ovlaštenih revizora u organizaciji Hrvatske revizorske komore

za 2026. godinu

HRVATSKA
REVIZORSKA
KOMORA

PRIHVAĆANJE ANGAŽMANA, S POSEBNIM OSVRTOM NA ANGAŽMANE KOJI NISU REVIZIJA FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Janja Kulić

Napomena

Sadržaj ovog prezentacijskog materijala je informativnog karaktera. Upotreba prezentacijskog materijala ne oslobađa korisnika od poduzimanja potrebnih mjera predostrožnosti prije njegove uporabe, odnosno ne oslobađa korisnika od obveze primjene izvornih zakonskih odredbi i pravila struke, stoga se Hrvatska revizorska komora i autor prezentacijskog materijala ne mogu smatrati odgovornima prilikom uporabe ili u vezi s uporabom sadržaja koji se nalazi u prezentacijskom materijalu.

Uporaba sadržaja i podataka iz ovog prezentacijskog materijala dopuštena je pod uvjetom navođenja izvora podataka, osim u slučajevima kada je naznačeno drugačije.

Sadržaj

01 Zašto je prihvaćanje angažmana važno?

profesionalni rizici • prihvaćanje novog angažmana • kontinuitet postojećeg angažmana

02 Profesionalni i regulatorni okvir

kodeks profesionalne etike • MSUK 1 • standardi prema vrsti angažmana

03 Proces prihvaćanja angažmana

integritet • AML/KYC • neovisnost • rizik

04 Angažmani koji nisu revizija

uvid • AUP • angažmani sastavljanja financijskih informacija • ostali angažmani s izražavanjem uvjerenja (MSIU)

05 Praktična primjena

pogreške • nadzor • slučajevi • zaključci

Zašto je prihvaćanje angažmana važno?

profesionalni rizici • prihvaćanje novog angažmana • kontinuitet postojećeg angažmana

Zašto je prihvaćanje angažmana jedna od najvažnijih profesionalnih odluka?

Profesionalni rizik

Preuzimanje angažmana za koji revizorski tim nema dostatnu kompetentnost, resurse ili vrijeme dovodi do neispunjenja obveze profesionalne pažnje (MRevS 220 (izmijenjen)).

Reputacijski rizik

Povezanost s klijentom upitnog integriteta ili visokorizičnom djelatnošću izravno se odražava na ugled revizorskog društva i cijele struke.

Regulatorni rizik

Neusklađenost s politikama prihvaćanja i nastavka angažmana propisanim MSUK-om 1 može dovesti do neusklađenosti sa zahtjevima Zakona o reviziji te povećati rizik nadzornih mjera i regulatornih sankcija.

Financijski rizik

Angažman s neadekvatnom naknadom, spornom naplativošću ili povećanom izloženosti odštetnim zahtjevima ugrožava financijsku stabilnost društva.

Proces prihvaćanja angažmana u kontekstu cjelokupnog angažmana

Što je prihvaćanje angažmana?

Prihvaćanje novog angažmana i kontinuitet postojećeg angažmana

Prihvaćanje novog angažmana (Acceptance)

Formalna odluka revizorskog društva da preuzme angažman s novim klijentom ili za novu vrstu usluge, nakon provedene procjene integriteta klijenta, sposobnosti tima za obavljanje angažmana te udovoljavanja etičkim zahtjevima, uključujući neovisnost.

Kontinuitet postojećeg angažmana (Continuance)

Odluka o nastavku pružanja usluge postojećem klijentu za sljedeće razdoblje, temeljena na ponovnoj procjeni okolnosti koje su se mogle promijeniti od prethodnog prihvaćanja (promjena vlasništva, poslovnog modela, financijskog položaja ili menadžmenta).

Ključna razlika

- **Prihvaćanje novog angažmana** zahtijeva potpunu, prvu procjenu klijenta, angažmana i tima – nema povijesnih spoznaja o klijentu.
- **Kontinuitet postojećeg angažmana** se oslanja na akumulirano znanje iz prethodnih razdoblja, ali ne smije postati rutinska, formalna potvrda bez stvarne prosudbe.
- **Oba postupka** podliježu istim temeljnim zahtjevima MSUK 1 u pogledu integriteta klijenta, kompetentnosti i etičkih zahtjeva, uključujući neovisnost.

Profesionalni i regulatorni okvir

Kodeks profesionalne etike • MSUK 1 • standardi prema vrsti angažmana

Arhitektura profesionalnog okvira prihvaćanja angažmana

Kodeks profesionalne etike – temelj odluke o prihvatanju angažmana

Temeljno načelo	Primjena kod prihvatanja angažmana
Integritet	Prihvaćamo samo klijente za koje postoji razumno uvjerenje da posluju zakonito i pošteno.
Objektivnost	Komercijalni interes, pritisak klijenta ili osobni odnosi ne smiju utjecati na odluku o prihvatanju angažmana.
Profesionalna kompetentnost i dužna pažnja	Angažman prihvaćamo samo ako raspolažemo potrebnim znanjem, iskustvom, resursima i vremenom.
Povjerljivost	Informacije dobivene tijekom pregovora o angažmanu zaštićene su profesionalnom tajnom, neovisno o tome bude li angažman prihvaćen.
Profesionalno ponašanje	Revizor postupa u skladu sa zakonom, profesionalnim standardima i na način koji čuva ugled profesije.

Prihvatanje angažmana nije samo provjera uvjeta iz standarda, već primjena temeljnih etičkih načela na konkretnu profesionalnu odluku.

MSUK 1 - prihvaćanje i nastavak odnosa s klijentima i angažmana

1. Cilj MSUK-a 1

Revizorsko društvo mora uspostaviti **ciljeve kvalitete, politike i postupke** koji uređuju prihvaćanje i nastavak odnosa s klijentima i pojedinih angažmana.

2. Što se procjenjuje prije prihvaćanja / nastavka

Odluka se temelji na procjeni:

- **integriteta klijenta**
- **sposobnosti društva** da obavi angažman
- **raspoloživosti odgovarajućih resursa**
- **usklađenosti s etičkim zahtjevima**, uključujući neovisnost

3. Kad se angažman prihvaća / nastavlja

Društvo prihvaća ili nastavlja samo one odnose s klijentima i angažmane za koje može razumno očekivati da će ih obaviti:

- **u skladu s profesionalnim standardima i**
- **u skladu s primjenjivim zakonskim i regulatornim zahtjevima**

MSUK 1 ne propisuje samo „provjeru klijenta“, već zahtijeva sustavan i dokumentiran proces donošenja odluke o prihvaćanju i nastavku angažmana na razini cijelog revizorskog društva.

MRevS 210 – Dogovaranje uvjeta revizijskih angažmana

Specifično za revizijske angažmane

Cilj standarda

- Osigurati da su preduvjeti za reviziju ispunjeni te da su revizor i menadžment, odnosno oni koji su zaduženi za upravljanje kada je primjenjivo, suglasni o uvjetima angažmana prije njegova početka.

Preduvjeti za prihvaćanje angažmana (MRevS 210)

- Utvrđivanje prihvatljivosti primijenjenog okvira financijskog izvještavanja i suglasnost menadžmenta o njegovoj odgovornosti za financijske izvještaje, interne kontrole i pružanje pristupa svim relevantnim informacijama.

Kada se angažman prihvaća

- Kada su preduvjeti ispunjeni, nema ograničenja opsega revizije nametnutog od menadžmenta te je postignuta suglasnost o uvjetima angažmana.

Kada se angažman odbija

- Ako primijenjeni **okvir financijskog izvještavanja nije prihvatljiv** ili **menadžment ne prihvaća svoje odgovornosti** koje predstavljaju preduvjet za reviziju. Također, ako menadžment prije prihvaćanja angažmana nametne ograničenje opsega za koje revizor procijeni da bi dovelo do suzdržavanja od mišljenja, revizor ne prihvaća angažman, osim ako je njegovo prihvaćanje zahtijevano zakonom ili regulativom.

Pismo o revizijskom angažmanu (Engagement Letter)

Pismo o angažmanu dokumentira dogovorene uvjete: cilj i opseg revizije, odgovornosti menadžera i revizora, primijenjeni okvir izvještavanja, očekivani oblik izvještaja te ograničenja svojstvena reviziji (MRevS 210).

MRevS 220 (izmijenjen) – Upravljanje kvalitetom na razini angažmana

Uloga partnera za angažman

Partner za angažman preuzima ukupnu odgovornost za upravljanje kvalitetom, uključujući konačnu prosudbu o zadovoljavajućem ispunjenju zahtjeva za prihvatanje i kontinuitet prije potpisivanja izvještaja (MRevS 220 (izmijenjen)).

Profesionalna prosudba

Primjena relevantnog znanja i iskustva u kontekstu standarda i etičkih zahtjeva radi donošenja utemeljenih odluka tijekom cijelog angažmana, uključujući odluku o prihvatanju.

Profesionalni skepticizam i upravljanje kvalitetom

Stav koji uključuje kritičku prosudbu i budnost prema okolnostima koje mogu ukazivati na pogrešku ili prijevaru; MRevS 220 (izmijenjen) zahtijeva njegovu primjenu već u fazi procjene rizika prihvatanja.

Kontrola kvalitete na razini angažmana

- MRevS 220 (izmijenjen) zamjenjuje pristup temeljen na kontroli kvalitete pristupom aktivnog upravljanja kvalitetom koji zahtijeva kontinuirano prepoznavanje i otklanjanje rizika za kvalitetu tijekom cijelog angažmana, počevši od odluke o prihvatanju.

Može li se kvalitetna revizija provesti po svakoj cijeni?

Revizijski standardi ne propisuju minimalnu cijenu revizije.

Ali zahtijevaju da kvaliteta angažmana ne bude ugrožena visinom naknade.

Preniska naknada kao rizik kvalitete

Što zahtijevaju standardi?

MSUK 1

- odgovarajući resursi
- financijski prioriteti ne smiju ugroziti kvalitetu

MRevS 220 (izmijenjen)

- dovoljno vremena
- kompetentan tim
- odgovarajući resursi

IESBA Kodeks

- procjena prijetnji koje proizlaze iz naknade
- prihvaćanje angažmana samo ako se kvaliteta može osigurati

Zaključak

Revizorska naknada mora biti razmjerna riziku, složenosti angažmana, potrebnim resursima i vremenu rada. Ako naknada ne omogućuje kvalitetno izvršenje angažmana u skladu s profesionalnim standardima, prihvaćanje ili nastavak angažmana postaje profesionalno upitan.

Proces prihvatanja angažmana

integritet • AML/KYC • neovisnost • rizik

Postupak prihvatanja angažmana

Od prvog kontakta do potpisivanja pisma o angažmanu

Prvi kontakt s potencijalnim klijentom

Prikupljanje informacija o klijentu i djelatnosti

Provjera integriteta klijenta i sukoba interesa

Procjena etičkih zahtjeva i neovisnosti revizora

Procjena kompetentnosti, resursa i vremena

Procjena rizika angažmana

Odluka partnera za angažman o prihvatanju

Usuglašavanje uvjeta angažmana s klijentom

Potpisivanje pisma o angažmanu (MRevS 210)

Dokumentiranje postupka

Svaki korak postupka prihvatanja angažmana treba biti primjereno dokumentiran u dosjeu angažmana, tako da iskusan revizor, bez prethodnog poznavanja angažmana, može razumjeti provedene postupke, značajne prosudbe i donesene zaključke (MSUK 1; MRevS 220 (izmijenjen)).

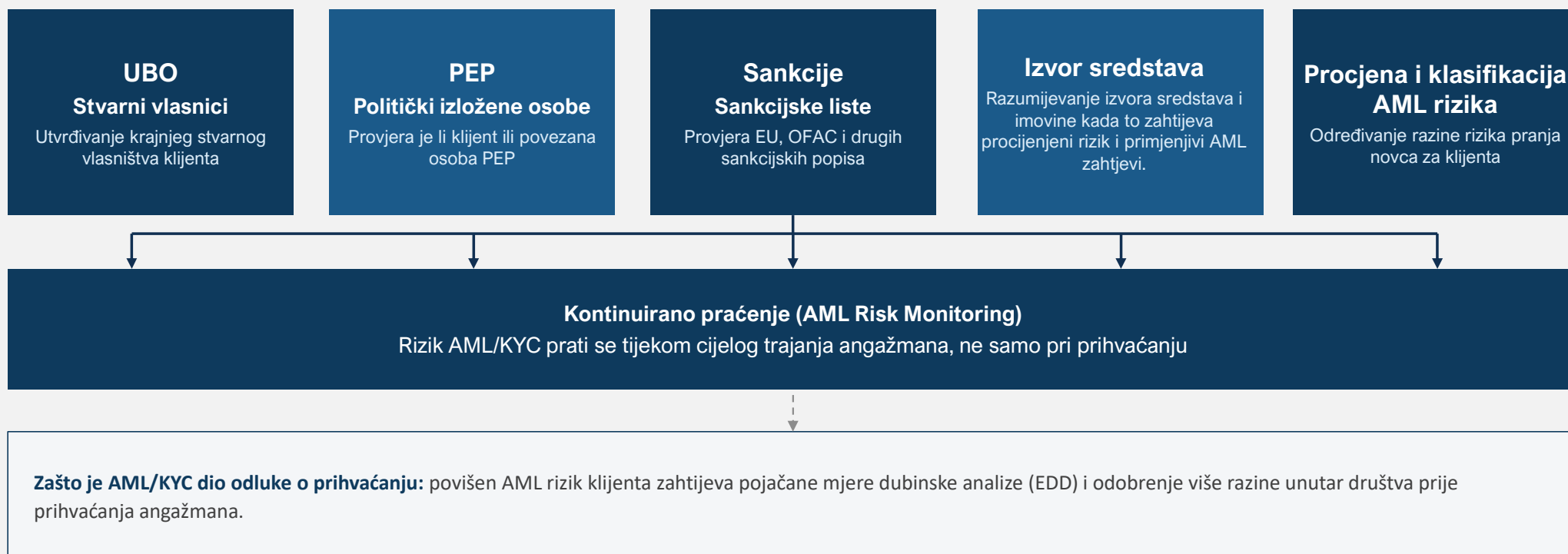
Procjena integriteta klijenta i okolnosti angažmana

Što procjenjujemo	Zašto je relevantno	Mogući izvori dokaza
Identitet i vlasnička struktura klijenta, uključujući stvarne vlasnike	Sprječavanje uključenosti u pranje novca ili poslovanje s neprozirnim strukturama vlasništva	Sudski/obrti registar, registar stvarnih vlasnika, izvadci iz javnih evidencija
Ugled ključnih vlasnika, menadžera i onih zaduženih za upravljanje	Rizik povezanosti s prijevarom, korupcijom ili drugim nezakonitim radnjama utječe na pouzdanost izjava menadžmenta	Javno dostupne informacije, mediji...
Priroda poslovanja klijenta i poslovni razlozi za traženu uslugu	Neuobičajeni razlozi za promjenu revizora ili traženu uslugu mogu ukazivati na povećan rizik	Razgovori s menadžmentom, analiza djelatnosti, javno dostupni financijski izvještaji
Naznake ograničenja opsega postavljenih od strane klijenta	Ograničenje opsega već u fazi pregovora upućuje na moguću potrebu za odbijanjem angažmana	Korespondencija s klijentom, zapisnici sastanaka prije prihvatanja

AML/KYC u procesu prihvaćanja i nastavka angažmana

Provjere klijenta prije i tijekom trajanja angažmana

Procjena rizika angažmana

Matrica rizika prihvaćanja

NIZAK RIZIK	SREDNJI RIZIK	VISOK RIZIK
Obilježja Stabilna vlasnička struktura, transparentno poslovanje, uredna povijest suradnje s revizorima, jednostavan okvir izvještavanja. Odgovor društva Standardni postupak prihvaćanja; uobičajeni resursi tima.	Obilježja Složenija poslovna struktura, prekogranične transakcije, promjene menadžmenta, umjereno vremensko ograničenje. Odgovor društva Pojačani postupci procjene, uključivanje specijaliziranih resursa, dodatna konzultacija unutar društva.	Obilježja Sumnje na prijevaru, netransparentno vlasništvo, financijske poteškoće klijenta, prethodni spor s revizorom. Odgovor društva Odobrenje na razini najvišeg menadžmenta društva; razmatranje odbijanja angažmana (MSUK 1)

Profesionalna prosudba

Klasifikacija rizika nije mehanički zbroj kriterija, već rezultat cjelovite profesionalne prosudbe partnera za angažman, uz primjenu profesionalnog skepticizma (MRevS 220 (izmijenjen)).

Konceptualni okvir IESBA Kodeksa pri prihvaćanju angažmana

Vrsta prijetnje	Primjer
Prijetnja temeljem osobnih interesa	Financijski interes revizora u klijentu
Prijetnja samoprovjere	Revizija vlastitog prethodnog rada
Prijetnja zastupanja	Zastupanje interesa klijenta
Prijetnja zbliženosti	Dugotrajni, prisan odnos s klijentom
Prijetnja zastrašivanja	Pritisak ili prijetnje od strane klijenta

Kodeks ne zahtijeva odsutnost svih prijetnji, već njihovo identificiranje, procjenu i otklanjanje ili svođenje na prihvatljivu razinu. Ako to nije moguće, angažman se ne prihvaća odnosno ne nastavlja.

Neovisnost – prijetnje i zaštitne mjere

Prijetnja	Primjer	Mogući odgovor / mjera
Prijetnja temeljem osobnih interesa	Financijski interes revizora u klijentu (npr. dionice)	Otuđenje financijskog interesa prije prihvaćanja angažmana
Prijetnja samoprovjere	Revizija financijskih izvještaja koje je isti tim prethodno sastavljao	Angažiranje neovisnog revizorskog tima ili odbijanje neaudit usluge
Prijetnja zastupanja	Zastupanje klijenta u sporu s poreznim tijelom tijekom trajanja revizije	Odvajanje uloga; korištenje treće, neovisne strane za zastupanje
Prijetnja zbliženosti	Dugogodišnji partner za angažman kod istog klijenta	Rotacija ključnog revizijskog osoblja, kada je primjenjivo, u skladu s profesionalnim i zakonskim zahtjevima
Prijetnja zastrašivanja	Prijetnja klijenta raskidom ugovora zbog nepovoljnog mišljenja	Konzultacija unutar društva, dokumentiranje pritiska, po potrebi otkaz angažmana

Dokumentiranje prihvatanja angažmana

Što dokumentirati?

- Integritet klijenta i ključnih vlasnika/menadžmenta
- Kompetentnost, kapacitet i vrijeme tima
- Etički zahtjevi i neovisnost
- Rizik angažmana i klasifikacija rizika
- Odobrenje odgovorne razine
- Potpisano pismo o angažmanu

Zašto je dokumentiranje ključno?

Dokumentacija o prihvatanju predstavlja dokaz da je odluka donesena u skladu s MSUK-om 1, MRevS-om 220 (izmijenjen) i internim politikama društva.

Mora omogućitiiskusnom revizoru razumijevanje provedenih postupaka, značajnih prosudbi i donesenih zaključaka.

Kontinuirana procjena angažmana

1. Kada se provodi ponovna procjena

- Prije prihvaćanja svakog sljedećeg razdoblja revizije, a ne samo na početku poslovnog odnosa s klijentom.

2. Okidači za izvanrednu ponovnu procjenu

- Promjena vlasničke strukture ili menadžmenta klijenta; značajna promjena poslovnog modela ili financijskog položaja; saznanja o mogućoj prijevari ili nezakonitom postupanju; spor oko naknade ili opsega prethodnog angažmana; nove okolnosti koje ugrožavaju neovisnost.

3. Posljedice negativne ponovne procjene

- Društvo mora razmotriti otkaz angažmana u skladu s primjenjivim profesionalnim, zakonskim i ugovornim zahtjevima, uz odgovarajuću komunikaciju s onima koji su zaduženi za upravljanje.

Kontinuitet angažmana ne smije biti administrativna formalnost. Ponovna procjena provodi se s istom razinom profesionalnog skepticizma kao i pri prvom prihvaćanju.

Angažmani koji nisu revizija

uvid • AUP • angažmani sastavljanja financijskih informacija • ostali angažmani s izražavanjem uvjerenja (MSIU)

Angažmani koji nisu revizija – ključne specifičnosti

- Uz reviziju, revizorsko društvo može pružati i druge angažmane s izražavanjem uvjerenja ili povezane usluge, od kojih svaka podliježe zasebnom skupu standarda i pravilima prihvatanja.
- Ključna razlika u odnosu na reviziju leži u razini uvjerenja koje se izražava, opsegu provedenih postupaka te obliku i sadržaju izvještaja.

Uvid (Review)

MSU 2400 (izmijenjen)

Ograničeno (negativno)
uvjerenje

Ostali angažmani s izražavanjem uvjerenja

**MSIU 3000 (izmijenjen)
/3402/3410**

Razumno ili ograničeno
uvjerenje, ovisno o standardu

Dogovoreni postupci (AUP)

MSPU 4400 (izmijenjen)

Bez izražavanja uvjerenja –
činjenični nalazi

Angažmani sastavljanja financijskih informacija (Compilation)

MSPU 4410 (izmijenjen)

Bez izražavanja uvjerenja

Razina uvjerenja i zahtjevi prihvaćanja angažmana

Revizija

MRevS-ovi

Razumno (visoko) uvjerenje

Puna procjena preduvjeta,
neovisnost obvezna, cjelovita
procjena rizika angažmana.

Uvid

MSU 2400 (izmijenjen)

Ograničeno uvjerenje

Procjena integriteta i
kompetentnosti kao kod revizije;
neovisnost i dalje obvezna u
punom opsegu.

Ostali angažmani s izražavanjem uvjerenja (MSIU)

MSIU 3000
(izmijenjen)/3402/3410

Razumno ili ograničeno

Fokus na prikladnost kriterija
ocjenjivanja i dostatnost
prikupljenih dokaza.

Angažman obavljanja unaprijed dogovorenih postupaka (AUP)

MSPU 4400 (izmijenjen)

Bez uvjerenja

Fokus na jasno usuglašavanje
postupaka sa svim uključenim
stranama prije početka rada.

Angažmani sastavljanja financijskih informacija (Compilation)

MSPU 4410 (izmijenjen)

Bez uvjerenja

Fokus na integritet klijenta zbog
rizika pogrešne percepcije javnosti;
neovisnost nije univerzalan
preduvjet.

Razina uvjerenja, predmet angažmana i namjena izvještaja određuju fokus i formalnost postupka prihvaćanja – od procjene preduvjeta kod revizije do jasnog definiranja postupaka i korisnika kod unaprijed dogovorenih postupaka.

Angažman uvida u povijesne financijske izvještaje – MSU 2400 (izmijenjen)

Svrha angažmana

- Omogućiti revizoru da na temelju provedenih postupaka, prvenstveno analitičkih postupaka i upita, izrazi zaključak o tome je li nešto skrenulo pažnju revizora što bi ga navelo na uvjerenje da financijski izvještaji nisu, u svim značajnim odrednicama, sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom.

Razina uvjerenja

- Ograničeno uvjerenje, bitno niže od razumnog uvjerenja koje se pruža u reviziji, zbog bitno užeg opsega i prirode postupaka.

Izvještavanje

- Zaključak se izražava u negativnom obliku, za razliku od mišljenja u pozitivnom obliku kod revizije.

Prihvaćanje angažmana uvida

Prihvaćanje zahtijeva procjenu integriteta klijenta i kompetentnosti tima, kao i kod revizije, uz suglasnost oko uvjeta angažmana koji jasno razgraničavaju uvid od revizije radi izbjegavanja jaza očekivanja kod korisnika izvještaja.

Neovisnost

NV1

Neovisnost se i dalje zahtijeva u punom opsegu prema IESBA Kodeksu, unatoč nižoj razini uvjerenja koja se izražava.

NV1

boje

Nikolina Vrebac Subotić; 2026-09-07T13:31:07.978

Ostali angažmani s izražavanjem uvjerenja – pregled MSIU standarda

Standard	Predmet angažmana	Ključna primjena
MSIU 3000 (izmijenjen)	Opći okvirni standard za angažmane s uvjerenjem koji nisu revizija ni uvid u povijesne financijske izvještaje	Primjenjuje se, primjerice, na izvještaje o održivosti, ESG izvještavanje i druge nefinancijske informacije.
MSIU 3402	Izvještaji o kontrolama kod uslužne organizacije (npr. pružatelja outsourcing usluga)	Relevantan kada revizor izvještava o dizajnu i djelotvornosti kontrola koje utječu na korisnike usluge.
MSIU 3410	Angažmani s uvjerenjem o emisijama stakleničkih plinova	Sve značajnija primjena u kontekstu regulatornih zahtjeva za nefinancijsko izvještavanje (npr. CSRD).
MSIU 3420	Angažmani s izražavanjem uvjerenja za izvještavanje o sastavljanju pro forma financijskih informacija uključenih u prospekt	Relevantan kod izražavanja uvjerenja o pravilnosti sastavljanja pro forma financijskih informacija uključenih u prospekt.

Bez obzira na predmet angažmana, prihvaćanje uvijek zahtijeva potvrdu da su ispunjeni preduvjeti u pogledu prikladnosti kriterija ocjenjivanja, dostupnosti dostatnih i primjerenih dokaza te sposobnosti tima da izrazi zaključeno uvjerenje.

Aktualno za 2026. – održivost i primjena MSIU standarda

Međunarodni razvoj

- ISSA 5000 – novi globalni okvir za sustainability assurance
- primjenjuje se na angažmane za razdoblja koja počinju 15. prosinca 2026. ili nakon toga
- ranija primjena je dopuštena
- obuhvaća angažmane s izražavanjem uvjerenja o informacijama o održivosti
- MSIU 3410
- standard za angažmane s uvjerenjem o emisijama stakleničkih plinova
- povlači se s učinkom od 15. prosinca 2026.

Što to znači za Hrvatsku

Primjena u RH

- za obveznu provjeru izvještaja o održivosti u RH treba gledati status usvajanja relevantnog okvira
- do stupanja na snagu standarda koje donosi Europska komisija, primjenjuje se MSIU 3000 (izmijenjen)
- rok za donošenje EU standarda ograničenog uvjerenja pomaknut je na 1. srpnja 2027.

Sastavljanje financijskih informacija (Compilation) – MSPU 4410 (izmijenjen)

Priroda angažmana

- Revizor primjenjuje računovodstvenu i drugu stručnost kako bi pomogao menadžmentu u sastavljanju i prezentaciji financijskih informacija u skladu s primjenjivim okvirom, bez namjere izražavanja bilo kakvog uvjerenja.

Ključne karakteristike

- Ne provode se postupci provjere navoda menadžmenta niti se izražava zaključak o pouzdanosti financijskih informacija; odgovornost za sadržaj izvještaja u potpunosti ostaje na menadžmentu.
- Izvještaj o sastavljanju izričito navodi da nije proveden uvid niti revizija te da revizor ne izražava uvjerenje o predloženim financijskim informacijama.
- Zahtjev neovisnosti nije univerzalan preduvjet, ali ako revizor nije neovisan, ta činjenica mora biti jasno navedena u izvještaju.

Rizik prihvatanja

Iako angažman sa **NV1** anja ne uključuje izražavanje uvjerenja, prihvatanje i dalje zahtijeva procjenu integriteta klijenta, kompetentnosti tima i jasnoće uvjeta angažmana. Poseban rizik predstavlja mogućnost da korisnici financijskih informacija pogrešno zaključe da su informacije bile predmet provjere ili izražavanja uvjerenja.

NV1

Makni zlatnu

Nikolina Vrebac Subotić; 2026-09-07T13:47:38.661

Angažmani za obavljanje dogovorenih postupaka (AUP) – MSPU 4400 (izmijenjen)

Priroda angažmana

- Revizor provodi postupke o kojima se prethodno dogovorio s klijentom i relevantnim trećim stranama te izvještava o činjeničnim nalazima, bez izražavanja bilo kakvog oblika uvjerenja.

Ključne karakteristike

- Korisnici izvještaja sami procjenjuju provedene postupke i povezane nalaze te na temelju njih izvode vlastite zaključke; revizor ne daje mišljenje niti zaključak o predmetu angažmana. NV1
- Izvještaj jasno navodi svrhu angažmana, dogovorene postupke i povezane nalaze; uporaba ili distribucija izvještaja može se ograničiti kada je to primjereno okolnostima angažmana.
- Neovisnost nije univerzalni preduvjet za AUP angažman; primjenjuju se relevantni etički zahtjevi, a zahtjevi neovisnosti primjenjuju se kada to zahtijeva odgovarajući etički okvir, zakon, regulativa ili uvjeti angažmana.

Specifičnost prihvatanja angažmana

Kod AUP angažmana ključno je prije početka rada precizno usuglasiti svrhu angažmana, dogovorene postupke i namjeravane korisnike izvještaja. Nejasno definiran opseg povećava rizik pogrešnog razumijevanja prirode i svrhe nalaza.

NV1

Kroz cijelu ppt zamjenit izvješće s izvještaj

Nikolina Vrebac Subotić; 2026-09-07T13:51:50.481

Primjeri nerevizijskih angažmana u Hrvatskoj

Područje	Predmet angažmana	Uloga neovisnog revizora
Energetske djelatnosti	Izveštavanje prema zahtjevima regulatora o vođenju razdvojenog računovodstva i financijskim informacijama za svaku energetske djelatnost zasebno sukladno sektorskim propisima	Angažman proizlazi iz posebnih zahtjeva energetske sektora. Neovisni revizor provodi angažman s izražavanjem uvjerenja te izdaje izvještaj o usklađenosti financijskih informacija i razdvojenog računovodstva sa zahtjevima regulatora i primjenjivim propisima.
Vodne usluge	Prijava podataka o ekonomičnosti i ekonomskom opravdanju cijena vodnih usluga javne vodoopskrbe i javne odvodnje.	Angažman proizlazi iz posebnih zahtjeva sektora vodnih usluga. Ovlašteni revizor izdaje nalaz i mišljenje na regulatornu prijavu koja se dostavlja Vijeću za vodne usluge.
Turističke zajednice	Stručni nadzor nad radom turističke zajednice prema čl. 60. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma.	Stručni nadzor proizlazi iz posebnog sektorskog propisa. Neovisni revizor provodi nadzor i podnosi skupštini turističke zajednice izvještaj o utvrđenom stanju.

Ovi angažmani proizlaze iz posebnih sektorskih propisa, zbog čega je prije prihvaćanja potrebno utvrditi točan predmet angažmana, primjenjivi profesionalni standard, propisana mjerila i oblik izveštavanja.

Prihvaćanje angažmana koji proizlaze iz posebnih propisa

Ključno pitanje prije prihvaćanja	Što je potrebno utvrditi
Predmet angažmana	Što točno poseban propis zahtijeva od ovlaštenog revizora?
Profesionalni standard	Koji se MRevS, MSIU, MSPU ili drugi odgovarajući standard primjenjuje?
Kriteriji / mjerila	Prema kojim propisanim kriterijima ili mjerilima se predmet angažmana ocjenjuje?
Oblik izvještavanja	Zahtijeva li propis mišljenje, nalaz, izvještaj ili drugi propisani oblik izvještavanja?
Korisnici izvještaja	Kome je izvještaj namijenjen i kome se mora dostaviti?
Kompetentnost i stručna znanja tima	Ima li tim potrebna stručna i sektorska/regulatorna znanja?

Ključna poruka

Kod angažmana koji proizlaze iz posebnih propisa najprije se utvrđuje što propis stvarno zahtijeva, a tek zatim predmet angažmana, primjenjivi profesionalni standard, kriteriji i oblik izvještavanja

Ključne razlike u prihvaćanju prema vrsti angažmana

Element prihvaćanja	Revizija / Uvid	Compilation	AUP
Procjena preduvjeta (prihvatljivost okvira, odgovornost menadžmenta)	Obvezna, formalizirana kroz MRevS 210 / MSU 2400 (izmijenjen)	Provjerava se prikladnost okvira, ali s nižim intenzitetom	Nije primjenjivo na isti način – fokus je na jasnoći postupaka
Procjena neovisnosti	Puna procjena prema IESBA Kodeksu, preduvjet za prihvaćanje	Neovisnost nije opći zahtjev MSPU 4410; primjenjuju se relevantni etički zahtjevi, a neovisnost kada je zahtijevaju primjenjivi propisi ili etički okvir.	Neovisnost nije univerzalni preduvjet; primjenjuje se kada to zahtijevaju relevantni etički, zakonski ili regulatorni zahtjevi odnosno uvjeti angažmana.
Dogovaranje uvjeta angažmana	Pismo o angažmanu prema MRevS 210 / MSU 2400 (izmijenjen)	Pismo o angažmanu koje jasno isključuje uvjerenje	Pisani dogovor o svrsi angažmana i točno definiranim postupcima s klijentom i, kada je primjenjivo, drugim relevantnim stranama.
Ključni fokus pri prihvaćanju	Preduvjeti, neovisnost, rizik angažmana i sposobnost tima	Integritet klijenta, kompetentnost, odgovornosti menadžmenta i jasno razumijevanje da se ne izražava uvjerenje	Svrha angažmana, namjeravani korisnici i precizno dogovoreni postupci

Kada ne prihvatiti ili ne nastaviti angažman?

1. Je li integritet ključnih osoba zadovoljavajući?
2. Raspolaže li društvo potrebnim kompetencijama, resursima i vremenom?
3. Mogu li se ispuniti primjenjivi etički zahtjevi, uključujući zahtjeve neovisnosti kada su primjenjivi?
4. Jesu li predmet, svrha, kriteriji i uvjeti angažmana dovoljno jasni i prihvatljivi?
5. Postoje li ograničenja ili druge okolnosti koje onemogućuju izvršenje angažmana u skladu s primjenjivim profesionalnim i regulatornim zahtjevima?

Ako odgovor na neko od ključnih pitanja nije zadovoljavajući, prije prihvaćanja ili nastavka potrebno je utvrditi može li se okolnost otkloniti ili svesti na prihvatljivu razinu. Ako to nije moguće, angažman se ne prihvaća odnosno ne nastavlja.

Praktična primjena

pogreške • nadzor • slučajevi • zaključci

Najčešće pogreške u praksi

1. Tretiranje procjene nastavka angažmana kao puke formalnosti, bez stvarnog preispitivanja okolnosti
2. Nedostatna dokumentacija zaključka o integritetu klijenta
3. Prihvaćanje angažmana prije dovršetka procjene neovisnosti cijelog tima
4. Nejasno razgraničenje opsega usluge prema klijentu (revizija vs. uvid vs. kompilacija)
5. Podcjenjivanje potrebnih vremenskih resursa u fazi ponude, što stvara pritisak na kvalitetu
6. Izostanak eskalacije prema najvišem menadžmentu kod visokorizičnih klijenata
7. Nedovoljna komunikacija s prethodnim revizorom prije prihvaćanja angažmana
8. Potpisivanje pisma o angažmanu prije konačnog rješavanja identificiranih prijetnji neovisnosti
9. Miješanje kriterija prihvaćanja za angažmane s uvjerenjem i angažmane bez uvjerenja
10. Nedostatno ažuriranje procjene rizika angažmana kada se okolnosti klijenta promijene tijekom trajanja angažmana

Najčešći nalazi nadzora kvalitete

- Nedostatna dokumentacija zaključka o neovisnosti tima
- Procjena rizika angažmana bez stvarnog obrazloženja klasifikacije
- Zakašnjela primjena pojačanih mjera kod visokorizičnih klijenata
- Procjena nastavka angažmana svedena na formalnost, bez preispitivanja
- Nejasno razgraničenje opsega usluge u pismu o angažmanu
- Izostanak eskalacije prema najvišem menadžmentu društva

Praktični primjer 1

Klijent visokog rizika

Scenarij

Potencijalni klijent posluje u gotovinski intenzivnoj djelatnosti, ima složenu prekograničnu vlasničku strukturu s krajnjim vlasnikom u jurisdikciji visokog rizika te je u proteklih pet godina triput mijenjao revizora. Prethodni revizor izražava suzdržanost pri komunikaciji o razlozima prekida suradnje.

Što učiniti?

- Provesti pojačane postupke procjene integriteta, uključujući provjeru krajnjeg stvarnog vlasnika i sankcijskih lista.
- Ostvariti izravnu komunikaciju s prethodnim revizorom radi utvrđivanja razloga prekida suradnje (uz suglasnost klijenta).
- Angažman klasificirati kao visokorizičan i zatražiti odobrenje najvišeg menadžmenta društva prije prihvaćanja.
- Ako se sumnje ne mogu razumno otkloniti, angažman odbiti i dokumentirati razloge odbijanja.

Praktični primjer 2

Nije moguće postići neovisnost

Scenarij

Potencijalni klijent zahtijeva da se, uz reviziju, isti tim uključi i u sastavljanje značajnog dijela financijskih izvještaja (self-review prijetnja), a jedan od partnera društva posjeduje manjinski udio u povezanom društvu klijenta (self-interest prijetnja).

Što učiniti?

- Identificirati i dokumentirati obje prijetnje neovisnosti prema konceptualnom okviru IESBA.
- Razmotriti zaštitne mjere: potpuno odvajanje uloga (drugi tim za sastavljanje) i otuđenje financijskog interesa partnera.
- Ako zaštitne mjere ne mogu svesti prijetnje na prihvatljivu razinu, angažman se ne smije prihvatiti u traženom opsegu.
- Razmotriti mogućnost prihvatanja isključivo revizije, uz odbijanje usluge sastavljanja financijskih izvještaja.

Praktični primjer 3

Pritisak roka i naknade na odluku o prihvatanju

Scenarij

Veliki potencijalni klijent nudi visoku godišnju naknadu i višegodišnji ugovor, ali zahtijeva rok za dovršetak revizije koji tim ocjenjuje nedostatnim za kvalitetno izvršenje postupaka. Partner za angažman istovremeno je pod pritiskom ostvarenja godišnjeg plana prihoda.

Što učiniti?

- Odvojiti procjenu profitabilnosti angažmana od procjene sposobnosti tima da ga izvrši u kvalitetnom roku.
- Svako prilagođavanje roka ili resursa dokumentirati i zatražiti odobrenje partnera odgovornog za kvalitetu.
- Ponuditi realniji rok ili dodatne resurse umjesto prihvatanja uvjeta koji ugrožavaju kvalitetu izvršenja.
- Ako se kvaliteta angažmana ne može osigurati, angažman odbiti unatoč njegovoj komercijalnoj privlačnosti.

Checklista prije prihvatanja angažmana

- ✓ Provedena je procjena integriteta klijenta i njegovih ključnih vlasnika/menadžmenta
- ✓ Potvrđena je kompetentnost, kapacitet i raspoloživost vremena revizorskog tima
- ✓ Ispunjeni su svi primjenjivi etički zahtjevi, uključujući punu procjenu neovisnosti
- ✓ Procijenjen je i klasificiran rizik angažmana, uz odobrenje odgovarajuće razine unutar društva
- ✓ Utvrđena je prihvatljivost primijenjenog okvira izvještavanja i prihvaćena odgovornost menadžmenta
- ✓ Usuglašeni su uvjeti angažmana i pripremljeno je pismo o angažmanu
- ✓ Provedena je komunikacija s prethodnim revizorom, gdje je to primjenjivo i moguće
- ✓ Cjelokupna procjena i zaključak dokumentirani su u dosjeu angažmana
- ✓ Provjerena je usklađenost s politikama i procedurama društva za prihvatanje angažmana (MSUK 1).

Izvori i literatura

- IESBA – *International Code of Ethics for Professional Accountants (including International Independence Standards)*, aktualno izdanje
- Zakon o reviziji
- Uredba (EU) br. 537/2014
- MSUK 1 – Upravljanje kvalitetom za društva koja obavljaju revizije ili uvide u financijske izvještaje ili druge angažmane za izražavanje uvjerenja ili povezane usluge
- MRevS 210 – Dogovaranje uvjeta revizijskih angažmana
- MRevS 220 (izmijenjen) – Upravljanje kvalitetom na razini angažmana
- MSU 2400 (izmijenjen) – Angažmani uvida u povijesne financijske izvještaje
- MSIU 3000 (izmijenjen), MSIU 3402, MSIU 3410 i MSIU 3420
- MSPU 4400 (izmijenjen) – Angažmani za obavljanje dogovorenih postupaka
- MSPU 4410 (izmijenjen) – Angažmani za kompilacije
- IAASB – *ISSA 5000, General Requirements for Sustainability Assurance Engagements*

Hvala na pozornosti!

Janja Kulić

janja.kulic@kulic-sperk.com

